

Itthon, Európában!

Voltunk, vagyunk, leszünk

A délvidéki Kishegyes, a felvidéki Martos és a kárpátaljai Felsőszinevér nyomán íme, Tusnádfürdő következik a sorban.

A szervezők: a Pro Minoritate Alapítvány és a Magyar Ifjúsági Tanács kiemelt partnereként, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács nevében sok szeretettel és tisztelettel köszöntöm a XXVII. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor résztvevőit itt, Tusnádfürdőn, a Székely Autonomia szállásterületén.

A Nemzeti Összetartozás szellemében és a Nemzeti Együttműködés Rendszerének keretében külön is üdvözlöm mindazokat, akik határon innen és túl, a határok fölötti nemzetegyesítés jegyében az utóbbi hat esztendőben, az újrachonosítási törvénynek köszönhetően válhattak újból egymás polgártársaivá!

Ugyanakkor engedjék meg, hogy bevezetésképpen mindnyájunk nevében együttérzésünket és részvétünket fejezzem ki Franciaország népe és a gyászoló hozzátartozók iránt a páratlanul kegyetlen nizzai terrorcselekmény miatt, mely az előző, hasonló merényletekkel vagy a tegnap esti eszelős müncheni vérengzéssel együtt egész európai kultúránk elleni életveszélyes fenyegetést jelent.

Nem utolsósorban sok szeretettel köszöntöm körünkben a nemzet miniszterelnökét, őszinte köszönetünket és elismerésünket fejezve ki iránta azért a nemzet- és európai politikai szolgálatáért, amelyet Kárpát-medencei magyarságunk és – meggyőződésem szerint – egész kontinensünk, illetve kelet-közép-európai térségünk védelmében és javára folytat.

Itt és most van a helye annak, hogy újból felidézzem a néhány évvel ezelőtt, ugyanitt elhangzott azon kérésünket – szó szerint idézem –, hogy: „vállaljanak védhatalmi státuszt a határon túli magyarok, Erdély iránt, mint ahogyan Ausztria tette ezt az olaszországi Dél-Tirol esetében”.

Röviddel ezelőtt egy újságíró ezzel a kérdéssel fordult a dél-tiroli EURAC Kisebbségi Jogok Intézetének két szakemberéhez:

TÖKÉS LÁSZLÓ (1952) európai parlamenti képviselő, 1990-től 2009-ig a Királyhágómelléki református egyházkerület püspöke.

1 Elhangzott a XXVII. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktáborban, Tusnádfürdőn 2016. július 23-án.

– Ausztria még mindig védhatalmi státuszt gyakorol a dél-tiroli németek fölött?

– Természetesen, Ausztria mindig is védhatalom volt, és ez nagyon fontos a dél-tiroliak számára – hangzott a válasz. Munkatársa pedig így folytatta:

– ...zajlik a második (1972-es) autonómiastatútum felülvizsgálata, melynek során ismét meghatározzák majd, mi lesz Ausztria szerepe Dél-Tirol vonatkozásában.

Két európai uniós tagországról, Olaszországról és Ausztriáról van szó, melyek 1946-ban, majd 1972-ben egy akarattal rendezték a Dél-Tirolban élő német/ osztrák közösség területi önrendelkezésének, autonóm jogállásának a kérdését.

Miniszterelnök úr, köszönjük a védelmüket és támogatásukat!

Európai módra, Románia és Magyarország is ezenképpen juthatna egyezségre a romániai, erdélyi, székelyföldi magyarság önrendelkezése ügyében; a Kárpát-medencei Magyar Autonómianács pedig ugyanezt a megoldást javasolja az összes külhoni magyar közösség esetében.

Kezdettől fogva az autonómia ügye mellett áll ki az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a Székely Nemzeti Tanács országos és területi szinten, együtt az Erdélyi Magyar Néppárttal; sőt legutóbb az RMDSZ és társpártja, az MPP is elmozdulni látszik ebbe az irányba.

Ezért élt-halt áldott emlékü Fodor Imre, Marosvásárhely legutóbbi magyar polgármestere, a Székely Nemzeti Tanács korábbi elnöke, és emellett tett hitet a bibliai korhatárt immár túllépett Király Károly, élő példaképünk az átkos emlékü Ceaușescu-diktatúra elleni küzdelemben!

Az 1956-os forradalom és szabadságharc idej jubileuma mementó gyanánt tudatosítja bennünk, hogy szabadságszerető és szabadságharcos nép a magyar. Az erdélyi magyarság, kiváltképpen pedig a székelység számára a szabadság záloga és biztosítéka maga az autonómia.

Köszönetet mondok azért, hogy már az Alaptörvény is példás módon rendelkezik ebben a nemzetpolitikai prioritást jelentő kérdésben, konkrét módon pedig Szili Katalin személyében miniszterelnöki megbízott hivatott eljárni a külhoni magyarok autonómiatörekvéseinek előmozdítása érdekében.

Miért olyan fontos számunkra az autonómia és a védelem? A védhatalmi státus és az önrendelkezés? A továbbiakban erre a kérdésre keresem a választ: egy évforduló (A) és egy bibliai igé (B) összefüggésében:

A. Márton Áron kiállása az erdélyi magyarság védelmében (1946–2016 = 70 éve)

Nem véletlen, hogy a magyar kormány idén emlékévet hirdetett boldog emlékü Márton Áron erdélyi/gyulafehérvári katolikus püspök tiszteletére. Júniusi emlékkiállításának megnyitóján méltán nevezték őt „erkölcsi mércének”, akit példaként lehet az érték- és morális válságban levő európai társadalom elé állítani, hiszen ő egyaránt védelmére kelt az üldözött zsidóknak, a fogságba hurcolt erdélyi németeknek és a betiltott román görögkatolikus egyház kiszolgáltatott híveinek és papjainak, akikkel együtt utóbb maga is rabsorsra jutott. Nem utolsósorban pedig éppen hetven esztendeje annak, hogy ismétellen fellépett

saját hívei és magyarságunk védelmében, akik a II. világháború befejeztével a megszálló szovjet hadsereg és a visszatérő román impérium hatalma alá kerültek.

Észak-Erdély és általában az erdélyi magyarság sorsa és jövője forgott kockán. A berendezkedő kommunistabarát román hatalommal és magával a Román Kommunista Párttal kiegyező Magyar Népi Szövetség elárulta Erdélyt. 1945 novemberében a Szövetség Százas Intézőbizottsága – Katona Szabó István diákvezető és Nagy Géza református gimnáziumi tanár ellenszavazatai mellett – egyhangúlag egész Erdély Romániához való tartozása mellett foglalt állást. Kiáltványukban – a korabeli pc/politikai korrektség szóhasználatával – jelentették ki, hogy „az erdélyi nemzetiségi kérdés megoldása nem határkérdés”; óvtak „a nemzetközi reakció” háborús mesterkedéseitől, és hitet tettek „Erdély két népének eltéphetetlen egysége” mellett.

Beke György „a magyar önfeladás egyik legsúlyosabb drámájának”, „önkéntes magyar Trianonnak” minősítette a Népi Szövetség Petru Groza és Vasile Luca/Luka László jelenlétében és politikai nyomása alatt elfogadott „hűségnyilatkozatát”, mely „a népakarat meghazudtolásával járatta le az önrendelkezés nemes eszményét”.

Edmund Burke brit filozófus szerint: „A gonosz diadalához csak annyi kell, hogy a jók tétlenek maradjanak.” Erdélyben viszont a román kormányzat és a kommunisták által félrevezetett vagy velük cinkosságot vállaló magyar „szövetségi” politikusokkal szemben akadtak olyan felelős egyházi és polgári vezetők, akik nem maradtak „tétlenek”, hanem Áron püspök köré tömörülve szembe szegültek a magyarnak nevezett Népi Szövetség kapitulációjával, és memorandumot intéztek a párizsi békekonferenciához, melyben az önrendelkezés elvének klasszikus megfogalmazásával fejezték ki nemzeti közösségük azon igényét, hogy: „Rólunk nélkülünk ne határozzanak, és ne akarják az erdélyi magyarságot keresztre feszíteni.”

Az 1946. június 11-ei, csíksomlyói búcsú közel állt ahhoz, hogy spontán népgyűléssé alakuljon át, mely erdélyi magyarságunk hiteles álláspontját juttassa kifejezésre. Az előretörő bolsevik hatalom árnyékában azonban Márton Áron kellő hitbéli bölcsességgel fogta vissza és csillapította le a háborgó kedélyeket és a jelenléti csúcsot döntő sokaságot. Szentbeszédében viszont kivételes nyíltsággal szólt a kiszüremelő párizsi határozat igazságtalanságáról és következményeiről. A nagy püspök a búcsújárók népének biztonságát nem kockáztatta, ezzel szemben viszont a helyettes áldozatvállalás szellemében szólt helyettük is: „A püspöknek azonban meg kellett hallania híveinek nagy aggodalmát, és ki kellett mondania azt, amit nekik nincsen szabadságukban kimondaniuk... Ez nem politika. Itt az életünkről van szó. S az emberi élethez az Istentől nyertünk jogot.”

Márton Áron börtönviseléssel megpecsételt igazsága és a vele szemben álló „gyászmagyarok” elvtelen önfeladása a jelenben is érvényes és időszerű tanulságokkal szolgál számunkra.

Még mielőtt bárki is „magyar irredentizmussal” vádolna, vádaskodna – le kell szögeznünk, hogy a mostani, változott körülmények között mi nem határkérdésről, hanem autonómiáról beszélünk, nem területet, hanem közösségi jogokat kérünk és követelünk. A nemzetközi szerződéseket és Románia alkotmányát tiszteletben tartva politikai párbeszédet szorgalmazunk, hogy az ország törvényes rendjének megfelelően és a román politikai törvény- és döntéshozókkal egyetértésben egy olyan, tényleges és teljes körű autonómiarendszert hozunk létre a magyar nemzeti közösség számára, mely – meggyőződésünk szerint – egyedül képes biztosítani megmaradását, gyarapodását és szabad fejlődését. Ezen törekvésünk teljes mértékben összhangban áll a nemzetközi normákkal, és megfelel azoknak a demokratikus autonómiaformáknak, melyek a világ és Európa számos országában közmegelégedésre működnek, és egyben a megbékélés és a stabilitás hordozói.

A felidézett történelmi példa másik nagy tanulsága az, hogy nemzeti közösségünk választott vezetőinek, pártjainak és szervezeteinek erkölcsi és politikai kötelességük a demokratikus népakarat képviselője, különös tekintettel a népek és nemzeti közösségek önrendelkezési jogának a tiszteletben tartására. Ebben a tekintetben az erdélyi magyarság képviselőjét kisajátító prekommunista Magyar Népi Szövetséggel szemben Márton Áron püspök és áldozatvállaló memorandista elvbarátai voltak az igazi és hiteles demokraták.

Harmadsorban az egyházi népszolgálat világitó példája szolgál tanulságul. „Ez nem politika. Itt az életünkről van szó!” – mondotta volt Áron püspök. Annak idején hasonlóképpen fogalmazott másik nagy erdélyi püspökünk, Makkai Sándor, aki azt mondta, hogy: Erdély ügye nem politikai, hanem erkölcsi kérdés számára. Csak helyeselni lehet, hogyha nemzeti egyházaink nem bonyolódnak bele a pártpolitikába. Ami viszont hitbeli és történelmi örökségük folytatásaképpen ma is elvárható tőlük: az a híveik és társadalmunk javát szolgáló erkölcs- és nemzetpolitika. Az, hogy Isten szava legyenek a nép felé, és hogy a nép szavát is meghallják és hallassák, amikor és amennyiben ez szükséges. Amit ebben a viszonylatban Márton Áron mond, az az egyházi és világi eljárókra egyaránt érvényes: „A vezetőknek tudniuk kell, hogy tényleges tekintélyük addig van, a polgárok támogatására és tiszteletére addig van jogcímük, engedelmségre addig számíthatnak, amíg hivatalukat küldetésnek tekintik az Isten által meghatározott rend és célok megvalósítására.”

B. Nehémiás próféta buzdítása a jogos önvédelemre

Erdély nagy püspöke vert helyzetben, a kommunizmus végérvényes berendezkedésének már-már kilátástalan időszakában mutatott példát arra, hogy soha ne adjuk meg magunkat, még a legreménytelenebbnek tűnő helyzetekben se adjuk fel a küzdelmet. A jogos önvédelem vállalására, bátorságra, kitartásra, önfeláldozó kiállásra buzdítja hosszan tartó fogságból szabaduló, ellenség által szorongatott népét Nehémiás próféta, amikor is a nemzeti öffenntartás eme

„hadiparancsát” intézi hozzá: „Ne féljetez tőlük! A nagy és rettenetes Úrra emlékezzetek, és harcoljatok testvéritekért, fiaitokért, leányaitokért, feleségeitekért és házaitekért!” (Neh 4,14).

Isten embereit népünk iránti olthatatlan szeretetük készítette „ama nemes harc” (Pál apostol) felvételére. Istenbe vetett bizodalmmukkal együtt „testvéreik, fiaik, leányaik, feleségeik” iránti odaadó szeretetük kölcsönzött a hadviselőknak kellő bátorságot és lelki motivációt ahhoz, hogy ne alkudjanak és ne fussanak meg, hanem szükség esetén még a hivalkodó Góliátokkal, a legnagyobb túleróval is halált megvető bátorsággal szálljanak szembe.

Vértelen igazság- és szabadságharcainkban, elkeseredett politikai és mindennapi küzdelmeinkben az Ige szava és Isten népének áldozatvállalása szigorú önvizsgálatra készít bennünket: vajon megvan-e bennünk az a szeretet, amely népünk ügyének és védelmének megalkuvás nélküli szolgálatára késztesse? A „kompromisszumok művészetének” nevezett „politizáláson” kívül képesek vagyunk-e következetesen kiállni „házaink” népe, hazánk, családjaink, gyermekeink, közösségeink és gyülekezetünk, falvaink és városaink védelmében és érdekében, hogy – ideai nyári táborunk központi gondolata értelmében – valóban itthon érezhessük magunkat szülőföldünkön? Hogy ne csak itthon voltunk legyen, hanem a jelenben és a jövőben is itthon legyünk Erdélyben, Székelyföldön, Partiumban, Tuszánfdürdön és Nagyváradon, Komáromban, Beregszászon, Szabadkán, Drávaszögben, a Mura mentén, az Órségben és Budapesten, Magyarországon és az összes magyar külhoni területen. Hogy nehogy az egész Európát önazonosságában fenyegető migránsok sorsára jussunk, nehogy a saját szülőházaunkban vagy Európában és a nagyvilágban szétszóródva váljunk idegenekké!

Amikor a kommunizmus összeomlott, majd az egyesült Európához csatlakoztunk – azt hittük, végre megszabadultunk, s kisebbségbe kényszerített népünkre is új korszak virrad. Negyed század után azonban azt kell látnunk, hogy nem csupán mi magunk, hanem immáron az egész, válságba kormányzott Európa súlyos veszélyben forog. Történelmi hagyományainkra emlékeztető módon, egyszerre kell harcba szállnunk az önmaga veszét okozó nyugati világért, valamint saját magunk védelmében.

„Ne féljetez! Harcoljatok!” – hangzik Nehémiás kiáltványa. A föltétlen konfliktuskerülés jelenkori politikai divatjában sokaknak sérti a fülét ez a felhívás, Brüsszel urai pedig nem tudják, mihez is kezdhethének a Bibliával, mint ahogyan Izrael népének és a keresztény Európának az identitása is idegen és zavaró számukra.

Mindazáltal erre a „politikailag korrektnek” aligha mondható felszólításra kell hallgatnunk, és amikor és amennyiben szükséges, a konfliktust is vállalnunk kell, hogyha bőrünkről, létünkről, sorsunkról – „testvéreinkről, fiainkról, leányainkról, feleségeinkről, házainkról” – van szó, amikor Európa és magyarságunk jövője a tét! Hiszen a Gonosszal szemben nem gyakorolhatunk „konfliktuskerülő magatartást”, és kompromisszumot sem köthetünk vele – hanem csak egyet mondhatunk neki: „Távozz tőlem, Sátán!”

Az idei tusnádfürdői tábor sátoaraiban ennek a nemes harcnak a vállalásával vettük számba az európai, a közép-európai és a Kárpát-medencei helyzetet és a magyarság állapotát, és tekintettük át sorskérdéseinket, valamint azokat a politikai, nemzeti, társadalmi, bel- és külhoni, illetve nemzetközi „hadszíntereket” és kihívásokat, melyek – a szintén bibliai szellemű – építőmunka mellett jogos küzdelmünk töretlen folytatására készítetnek bennünket.

Befejezéséppen Csintalan László kanonoknak, az idei csíksomlyói búcsú szónokának két himnuszunk szavait összekapcsoló áldásmondását idézem: „Isten, áldd meg a magyart, és ne hagyd elveszni Erdélyt, Istenünk!”

